

prima instanță – (Judecătoria Cantemir) T. Berdilă
instan. de apel – (Curtea de Apel Cahul) V. Movilă, Ev. Dvurecenschii, N. Veleva

ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Stepanida Cîrlan,

în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de cooperativa de
consum "Universalcoop" Cantemir împotriva Stepanidei Cîrlan privind încasarea
plății arende și restituirea obiectului arendat,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 21 aprilie 2016 prin care s-a
respins apelul declarat de către Cîrlan Stepanida și s-a menținut hotărîrea
Judecătoriei Cantemir din 23 decembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 24 iulie 2014 cooperativa de consum "Universalcoop" Cantemir a depus
cerere de chemare în judecată împotriva lui Cîrlan Stepanida prin care au solicitat
încasarea plății de arendă în sumă de 15674 lei și să fie restituit obiectul arende
terenul cu suprafața de 54,28 m² situat pe piața din or. Cantemir (str. Ștefan Vodă,
44, or. Cantemir) ce aparține cooperativei de consul "Universalcoop" Cantemir
anterior arendat de pîrîta, deoarece este folosit ilegal.

În motivarea cererii de chemare în judecată am menționat că, prin contractul
de arendă nr. 15 din 01 ianuarie 2011 pîrîta arendat de la cooperativa de consul
"Universalcoop" terenul cu suprafața de 54,28 m² situat în piața din orașul
Cantemir.

Conform prevederilor pct. 2 al contractului termenul arendării s-a stabilit
pînă la 31 decembrie 2011, iar conform pct. 3 al contractului plata pentru arenda
lunară s-a stabilit în mărime de 922 lei.

Conform actului de verificare de la 01 iunie 2014 pentru perioada 01
ianuarie 2011-01 iunie 2014 plata de arenda constituie 37 802 lei din care pîrîta
Cîrlan Stepanida a construit pe acest teren un pavilion comercial situat pe teritoriul
pieții centrale din or. Cantemir cu suprafața de 48 m².

Conform contractului de arendă din 01 aprilie 2005 cooperativa de
consum "Universalcoop" Cantemir a dat în arendă lui Cîrlan Stepanida un teren cu
suprafața de 24 m² pe teritoriul pieței din or. Cantemir ce aparține cooperativei de
consum "Universalcoop" cu dreptul de a reconstrui pavilionul din cont propriu,

construcție vremelnică-temporară, deci acest pavilion nu este o construcție capitală, nu a fost primită în exploatare în baza procesului-verbal de recepție finală, respectiv poate fi demontat de Cîrlan Stefanida cu eliberarea terenului arendat.

La 16 mai 2014 i-am înaintat pîrîtei o cerere prealabilă prin care a solicitat achitarea datoriei la plata de arendă, la 03 iunie 2014 a înaintat pîrîtei o cerere prin care a solicitat ca ultima să se prezinte să încheie un contract de arendă, însă pîrîta nu s-a prezentat și datoria nu a achitat-o (f.d. 4).

Prin hotărîrea din 23 decembrie 2015 Judecătoria Cantemir a admis acțiunea, a încasat de la Cîrlan Stepanida în beneficiul cooperativei de consum "Universalcoop" Cantemir, în contul plății arendei, terenului cu suprafața de 54,28 m², suma de 15674 lei.

S-a obligat Cîrlan Stepanida să restituie cooperativei de consum "Universalcoop" Cantemir, bunul arendat, terenul cu suprafața de 54,28m², s-a încasat de la Cîrlan Stepanida, în beneficiul cooperativei de consum "Universalcoop" Cantemir, cheltuielile judiciare suportate de ultimul în mărime de 2170 lei, constituite din 570 lei, plată în calitate de taxă de stat achitată la momentul depunerii cererii de chemare în judecată și 1600 lei, asistență juridică (f.d.67-70).

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe la 08 aprilie 2016 Cîrlan Stepanida a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată (f.d. 23, 24).

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 21 aprilie 2016 să respins apelul declarat de către Cîrlan Stepanida, s-a menținut hotărîrea Judecătoria Cantemir din 23 decembrie 2015 la acțiunea înaintată de cooperativa de consum "Universalcoop" Cantemir împotriva Stepanidei Cîrlan privind încasarea plății arende și restituirea obiectului arendat, să încasat de la Cîrlan Stepanida în beneficiul cooperativei de consum "Universalcoop" Cantemir cheltuielile de judecată în sumă de 1 600 lei (f.d. 97).

La 08 septembrie 2016 Stepanida Cîrlan a depus cerere de recurs prin care a solicitat casarea integrală a deciziei Curții de Apel Cahul din 21 aprilie 2016 și hotărîrea Judecătoria Cantemir din 23 decembrie 2015 prin care a fost admisă acțiunea cu restituirea pricinei spre rejudecare în prima instanță sau în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs a menționat că la emiterea deciziei Curtea de Apel a aplicat eronat legea materială și procesuală. Mai mult a invocat că prin decizia emisă instanța de apel nu a răspuns la toate obiecțiile înaintate de către recurentă în instanța de apel, încălcîndu-i dreptul la un proces echitabil.

Astfel, a relevat că motivarea instanței precum că recurenta nu a restituit terenul la expirarea contractului de arendă, a prelungit menținerea acestuia cu achitarea parțială a arende nu corespunde situație de fapt, creindu-se astfel un prejudiciu moral.

Cu referire la datoria constatată a menționat că atît prima instanță cît și instanța de apel au luat în considerație un act de verificare care a fost semnat doar de către intimat, recurenta neparticipînd la semnarea acestuia.

De asemenea, a conchis că recurenta nu are nici o datorie față de intimat, însă acest fapt nu a fost luat în considerație de către instanța de apel.

Totodată, a mai indicat că, instanța de apel eronat a apreciat forma și conținutul contractului de arendă.

Astfel, la materialele cauzei există 2 contracte cu nr. 15 din 01 decembrie 2011, semnate de către părți. Însă în calitate de arendași într-un contract sunt indicați atât Cîrlan Stepanida cât și Cîrlan Vist. Mai mult, nici în primul contract nici în al doilea contract nu este stabilită terenului ci doar mărimea plății arendei lunare, care constituie 922 lei.

A mai menționat că, Colegiul judiciar nu a reținut ca fiind întemeiate argumentele recurente în privința faptului, că instanța de fond nu a ținut cont de contractele de arendă încheiate între recurentă și cooperativa de consum "Universalcoop" Cantemir la 10 noiembrie 2004 și la 10 noiembrie 2004 și la 01 aprilie 2005, cu plata arendei lunare în sumă de 200 și 216 lei, respectiv pentru suprafața de 48 m² pe motiv că dînsa pe parcursul judecării cauzei nu a prezentat instanțelor probe în acest sens.

Totodată, au indicat că eronat au fost apreciate de către instanțele judecătorești și faptul aplicării corecte a prevederilor normelor de drept material la situația de fapt și circumstanțe speței nominalizate, deoarece nu au fost indicate corect care sunt acele norme. În acest sens s-a referit în special la prezentarea în instanța de judecată a corespondenței purtate cu cooperativa de consum "Universalcoop" Cantemir cu referire la prelungirea termenului contractului de arendă, însă acest fapt nu a fost luat în considerație de către instanțele ierarhic inferioare.

Suplimentar a susținut că, pentru perioada anilor 2012- pînă la 27 mai 2015, recurenta a achitat impozitul pe terenul respectiv.

În final, au menționat că, instanțele ierarhic inferioare nu au studiat faptul dacă intimatul este proprietar al terenului, or în Registrul bunurilor imobile la rubrica proprietar este indicat persoane necunoscute, ceea ce reprezintă că terenul este proprietatea statului (f.d. 114-121).

La 08 septembrie 2016 Stepanida Cîrlan a depus cerere de suspendare a executării documentului executoriu nr. 2-672/14 din 23 decembrie 2015 (f.d. 123).

La 08 septembrie 2016 Stepanida Cîrlan a depus cerere de scutire de la plata taxei de stat la examinarea a recursului (f.d. 127).

Prin încheierea din 20 septembrie 2016 Curtea Supremă de Justiție a respins cererea înaintată de Cîrlan Stepanida cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de recurs, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de cooperativa de consum "Universalcoop" Cantemir împotriva Stepanidei Cîrlan privind încasarea plății arende și restituirea obiectului arendat.

Nu s-a dar curs la cererea de recurs depusă și s-a acordat termen recurente de a achita taxa de stat în sumă de 285 lei pînă la 05 octombrie 2016 (f.d. 137-139).

Prin ordinul de încasare a numerarului nr. OCE2-100 Cîrlan Stepanida a achitat taxa de stat la 27 septembrie 2015 în sumă de 285,11 lei (f.d. 113).

Prin încheierea din 19 septembrie 2016 Curtea Supremă de Justiție a respins cererea înaintată de Stepanida Cîrlan cu privire la suspendarea executării hotărîrii Judecătorei Cantemir din 23 decembrie 2016, menținută prin decizia Curții de Apel Cahul din 21 aprilie 2016 (f.d. 143-145).

La 26 octombrie 2016 cooperativa de consum "Universalcoop" a depus referință prin care au solicitat respingerea ca inadmisibil a recursului depus.

Analizînd termenul de depunere a recursului, instanța de recurs remarcă următoarele:

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia la 21 aprilie 2016. Potrivit scrisorii nr. 05-2a-150-03022016 copia deciziei a fost expediată părților la 01 iunie 2016 (f.d. 111).

La materialele cauzei, nu este anexată dovada recepționării deciziei de către recurent.

Recurenta a depus cererea de recurs la 08 septembrie 2016, respectiv, recursul a fost depus în termen conform art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Analizînd modul în care recurentul și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, analizînd argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanțele de judecată aplicînd corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform cărei recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanțele ierarhic inferioare de judecată s-au pronunțat în modul corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea eronată de către instanțele judecătorești inferioare a normelor de drept material, colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă. Colegiul reține că aceste argumentul al recurentului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Cîrlan Stepanida nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Cîrlan Stepanida se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari